

Адыгэ Республикаем и Правительствэ иғъэзет

ЯшIуагъэ къэнэфэгъах

Шъолыр программэу «Лэуж нахыжъхэр» зыфиорэм иғъэцэктэн къыдыхэлъытагъэу 2019-рэ ильесым шышхъэйум и 1-м республикэм имуниципалитетхэм хэушъхафыкыгъэ машинэхэу атырагоща гъэхэм непэрэ мафэм ехъуллэу иғъэцкотыгъэу юф ашэ.

Іэпілэгъу зищыкэгъэ цыфхэр медицинэ организацихэм ара-щэлэнхэр ахэм зэшшуахыхэрээм ашыц. Гушыгээм пае, диспансе-ризациер зыкунен щыт пенсионерхэу ежь-ежырэу іэзаплэхэм ямык! оллэшьхэрэр арашаллэх, унэм нагъэсэжъых.

Адыгейим щыпсэухэрэр япса-уныгъэ изытет лъялъэнхэм, улъялъунхэр зэрифэшьуашэу ашынхэм диспансеризациер фэйорышэ. 2019-рэ ильесым мэксуогдум и 1-м къышыбула-гъэу мыш зэхъокыныгъэхэр фэхъугъэх. Джы нахыбэрэ цыфхэм ар акун фае. Ильес 18 — 39-м къыхибутигъэхэрэм ильесищим зэ, ильес 40-м ехъувгъэмэ ильес къес улъялъунхэр ашынхэ фае. Диспансеризацием хэхъэрэ медицина фэло-фашэхэм япчыагы нахыбэ хуугъэх. Мыр зыщакурэ уч-режденихэм пчыхъем, зыгъэ-

псэфыгъо мафэхэм цыфыр яоллэн амал джы щы. Йофшэгъу уахътэм зязыгъэулъялкуром ыпкэ хэлъэу зыгъэпсэфыгъо мафэ къиратыщт.

Лъялъ проектым къыдыхэлъытагъэу 2019-рэ ильесым Адыгейим щыпсэурэ нахыжъ нэбгырэ 117880-мэ медицинэ улъялъун зэфэшьхэрхэр акун фае. Аш щыщэу 43289-р диспансеризацием къыхеубитэ. Тызхэт ильесым имэзибл ехъуллэу гухэлъыр процент 50,8-кэ гъэцклагъэ хуугъэ.

Лъялъ проектэу «Псауныгъэр къеухумэгъэнэй» зыфиорэм къыдыхэлъитгъэ шшэ-рыльхэр зэшлохыгъэнхэмкэ амалышуухэр щылэхэ хуугъэ. Гушыгээм пае, мобильнэ комплексхэм юф ашэ — республикэм ит псауныгъэр къыдыхэлъитгъэ шшэлажъэх. «Гериатрия» зыфиорэм проектэу рагъэжьагъэм къыхи-

нагъэ яшIуагъэ къыдыхэлъытагъэу истируми тыфай.

Арышь, сэ сиъхэвкIэ сиълэпль ныбжь зиIехэр бэгъашиI хуун-хэмкэ иицикIэгъэ истирури гъэцклагъэ хууным, яшIуагъэ Иэрифэгъуним», — игу-щыгэ къышыхигъэшыгъ КъумпIыл Мурат район-хэм машинэ Іункыбзэхэр аритыгъыхэ зэхъум.

Мы шшэрыльтыр ил проектэу «Лэуж нахыжъхэр» зыфиорэм къыхибутигъэхэрэм. Аш тетэү гериатрическэ къулыкъу зэхэлжъэними республикэм щыдэлажъэх. «Гериатрия» зыфиорэм проектэу рагъэжьагъэм къыхи-

Лъялъ проектым къы-
дыхэлъытагъэу
2019-рэ ильесым
Адыгейим щыпсэурэ
нахыжъ нэбгырэ
117880-мэ медицинэ
улъялъун зэфэшь-
хэрхэр акун фае.
Аш щыщэу 43289-р
диспансеризацием
къыхеубитэ. Тызхэт
ильесым имэзибл
ехъуллэу гухэлъыр
процент 50,8-кэ
гъэцклагъэ хуугъэ.

бытэу ныбжь зиэхэм яузхэмкэ Адыгейим аэрэ отделение къы-
щызэуахыгъ. Джащ фэдэу пенсийн клоным зынбытэ нэ-
сыгъэхэм сэнэхэвт ыкы шлэн-
гээ тедээ арагъэгъоты, языгъэ-
псэфыгъо уахътэ гъэшэгъонэу
аьзкюнэм ехъуллэу гухэлъыр
нэмыйкхэр афызэхашэх.

ГҮОНЭЖЬЫКЬО Сэтэнай.

Сурэтхэр АР-м псауныгъэр къеухумэгъэнхэмкэ и Министерствэ къытIэкигъэхъагъэх.

Динимрэ ныбжыкІэхэмрэ

ЛъЭПКЪХЭР ЗЭФЭЩЭГЬЭНХЭМ ФЭШI

Адыгэ Республикаем лъЭПКъ 1оффхэмкІэ, 1экыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырьэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкИ къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет щизэхашгъэ общественнэ советым изэхахъэ Мье��уапэ щыкIуагъ.

НыбжыкІэхэм яапэрэ зэлукIэгоу «Православие в Адыгее» зыфилоу Адыгэ Республикаем щыкIуагъэм изэфхыхысыжхэм къатегущыIагъ епархием ныбжыкІэ 1оффхэмкІэ иотдел ипащэу Артемий (Фроловыр).

ЛъЭПКъхэм бзэу яIэр зэфэдэп, яшэн-хабзэхэри зэтекхэм. Ареу щытми, сида Адыгеим ис лъЭПКъхэр зэфэзышэр? Зэхахъэм яеплыкІэхэр къыщауагъэх А. Шхъэлахьом, О. Ниговевим, Г. Ризаевим, А. Къуа-

джэм, Р. Лымыщкъом, К. Щербаковым, А. Ильясовим, А. Хыдзэлым, нэмикIхэм.

Динэу алэжкъэрэ зэфэдэп шхъае, зы Тхъя яIэу алтытэ. НыбжыкІэхэм диним имехъанэ нахьылоу алтыгъээсигъэньим фэши Адыгэ Республикаем, Краснодар краим ялекторхэм, шIен-нагъэлэжхэм, динлэжхэм зэлукIэгъухэр щыIенныгъэм епхыгъеу зэрэзэхашгэштхэр агъэунэфыгъ. Динэу республикэм щалэжхыхэрэм яхьыл-

гъэ зэфхыхысыжхэр ашыщтых.

Социалнэ мэхъанэ зиэ 1оффыгъохэм яхьыллагъэу АР-м лъЭПКъ 1оффхэмкІэ, 1экыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырьэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкИ къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет ипащэ игудзэу К. Щербаковыр къэгущыIагъ.

ЗэлукIэгъум къыщаэтыгъэ 1оффыгъохэм афэгъэхыгъэ унашьохэр аштагъэх.

САХЬИДЭКЬО Нурбый.

Къужьыр зикIасэхэмкІэ джэнэт

Адыгэ къужьым и Мафэ непэ игъэкIотыгъэу Мье��уопэ районым щихагъэунэфыкIыщт.

ХъызметшапIэу «Руфа-тур» зыфиорэм арригъэлокIыщт, мыш илэпIэгъур АР-м зеклоним-кІэ ыкИ зыгъэпсэфыпхэмкІэ и Комитет.

Рыфабгъо ипсыкIечхэм, хабзэ зэрэхууగъеу, мэфэкIым хэлэжкъэштхэр ашызэрэгүйоиштых, сыхатыр 11-м къеклонIагъэхэр атхыщтых, мафэм сыхатыр 12-м ижъирэ къужь чыгышхохэр къызIыххэрэ къушхъэм дэкIоштых.

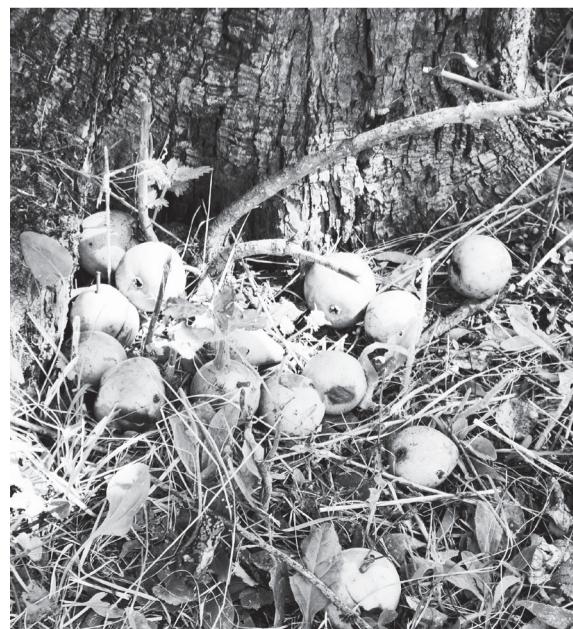
Мы 1офтхъабзэр зышIогъэшIэгъонэу къеклю-лъЭхэрэм шIенныгъэлэж этнографхэр яIусэштых, тарихъеу чыгхэм апьлыр къафалотэшт, зыгъэ-гумэкIыхэрэ упчIэхэм джэуапхэр къаратыжыштых. Къэбарыр зэрэзэхахырэм имызакьюоу, къужхъэм яIешIуги къеклюлъЭхэрэм ауплъЭкун алэкIыщт.

Чыгхатэхэр къызIыххэрэ чыпIэм къыз-зеххъяхкIэ, мэфэкIым хэлажъэхэрэм къужьым хэшIыкIыгъэ шхыныгъо, шон зэфшхъафхэр къяжэштых, зэнекIокъухэр афызэхашгэштых.

орэдхэмкІэ, къашъохэмкІэ зэхахъэр баишт.

Мы мафэр яблэнэрэу Мье��уопэ районым щихагъэунэфыкIы. Уаххтэм къызэригъэльэгъуагъэмкІэ, зэнекIокъоу къужь зыдэль хялыхжэр нахь псынкIэу зышхырэр зыщагъэунэфырэр ары зэкIэми анахъеу агу рихырэр. ИкIыгъэ ильэсим такъикитфыкIэ хъалыжко 15 зы нэбгырэм ышхыгъ ыкИ ыпэкIэ аш фэдэ зими фызашомыхыгъеу къычIыкIыгъ.

УСТЭКЬО Мыхъутар Зэчэрые ыкъор

Адыгэ Республикаем и ЛъЭПКъ театрэу Цэй Ибрахимэ ыцIекIэ щытым чэнэгъэшхо ышыгъ. Хылъэу зэсымаджэм ыуж ильэс 81-рэ ынныбжьэу Устэкъо Мыхъутар Зэчэрые ыкъор дунаим ехижыгъ.

Адыгэ Республикаем инароднэ артистэу Устэкъо Мыхъутар Псэйтэку къыщыхъуагъ.

ИнныбжькIэгъум къыщегъэжъагъэу културэм, искусствэм апышагъэу щытыгъ.

Ахэджэго Щэбан, Сэмэгу Гощнагуу, Хъурмэ Марыет, ЛъЭцэрыкъо Ким, нэмикI цыф цэрылохэр къызыдэкIыгъэх къуаджэм зэрэшапIуагъэм М. Устэкъор ригуушохтыхъ.

Адыгэ Республикаем щыщ ныбжыкIэ купэу Москва еджакло агъэкуагъэм хэтэу ГИТИС-р 1962-рэ ильэсим къуухыгъ.

ИэнэтIэ зэфшхъафхэм аlyтэу уаххтэ къыхэкIыгъэми, театрам еклурэ гъогур зыщигъэшшагъэп, исэнххат фрешыпкъэу сидигъуу псэугъэ артистыр егъашы тщигъупшэштэп.

Мурэтэ Чэлай, КыкI Юр, Пэрэныкъо Чатиб, Уарпэкъо Аслынчэрий, нэмикIхэм Москва щыззедеджагъэхэм Устэкъо Мыхъутар къатегущыэ зыхыкIэ, театрам ясэнххаткэ зыкыщагъотынм фэши 1эпIэгъу зэрэзэфхъуштыхъэхэм мэхъэнэ ин ритищтыгъ.

Артистыр ролым зэрэхэхьашт шыкIэм, аш къызэрэхкIыжыщтым 1офт дишIэ зыхыкIэ, режиссерыр, ныбджэгъуухэр упчIэжъагъу ышыщтыгъех. «Театрэм къэкIогъэ цыфхым гукIэ сизэрэлтыIэсцыштыр еджапIэ сферхуагъ», — къытилоу къыхэкIыгъ.

Къызщытхъуухыныр ишэнхъэп, сэнххатэу къыхихыгъэр зэригъэлэлпэрэри илофшIагъэ къыщигъэльяштыхъ.

«Псэльыхъохэр», «Мэдэя», «Сышьольэу, съжкугъэтэлъыжъ» зыфиорэр спектаклэхэм, фрешхъафхэм къашишыгъэ рольхэр гум къинэжъагъех. Артист цэрылохэр Зыхъе Заур, Кукэнэ Мурат, Кушуу Светланэ, Пэрэныкъо Чатибэ, нэмикIхэм ягъусэу къышыгъэ рольхэр искуствэм иапшээрэ лъЭгапIэхэм анигъэсигъэхэу тэлтьэтэ.

«Сышьольэу, съжкугъэтэлъыжъ» зыфиорэр цыф гурыо-гъуаеу зыкыщигъэльяштыхъ, искуствэм ыбэе баеу зэрэшчтэри инэпльэгъуки къеуатэ.

Театрэм цыфхир enly, щыIэнэгъэм хещэ. М. Устэкъом комедием къышишырэ рольхэр лъЭхъанэхэм зэрэхкIыгъэхэр къыуегъашIэх. Театрэм и Ильэс Урысыем зэрэшчкIорэр къидилыгъээ, Устэкъо Мыхъутар рольхэр спектаклэхэм къашишы шлоигъуагъ. Къуаджэхэм къэгъэльэгъонхэр нахьыбэрэ ашызэхашэнхэм 1офт зыригъэшIыз, культурэм илофшIэхэм гүшIэгъу афэхууштыхъ.

Псаунгыгъэр къызэрэхырэм ыгъэгумэкIыщтыгъэми, театрэм къышишырэ рольхэр унагъом ишыIакIэ, ныбджэгъуухэм япсэукIэ, ныбжыкIэхэм япIун, фрешхъафхэм ягупшигъэштыхъ.

Цыфхэм шу афишишэнхэм гукIэ фещагъуа щытыгъ.

Адыгэ Республикаем икъэралыгъо гъэпсыкIэ зэрэштагъэм ригуушохтыхъ, цыфхим игушIуагъо дигошынм, 1эпIэгъу фэхъуным сидигъуу фэхъазырыгъ.

Устэкъо Мыхъутар иаххылхэм тафэтхъаусыхэ, къинир адэтэгощи.

Тхъэм джэнэт къует, Мыхъутар. Егъашы тэ утшыгъупшэштэп.

**Культурэм,
искуствэм ялофшIэхэр.**

Адыгэ Республикаем культурэмкІэ и Министерствэ гухэкIышхо щыхъугъ Адыгэ Республикаем инароднэ ыкИ изаслуженнэ артистэу Устэкъо Мыхъутар Зэчэрые ыкъор зэрэшчмыIэхъыр ыкИ зидунай зыхъожьыгъэм иунагъорэ иаххылхэм афэтхъаусыхэ.

Апэрэу Адыгэим щызэхащэшт

«ЭКО-Кавказ» зыфиорэ фестиваль Іоныгъо мазэм и 28 — 29-м Адыгэим апэрэу щызэхащэшт.

Тыкъэзыуцуухъэрэ дунаир къеухумэгъэнэмкэ мыкъэралыгъо гупчэу «НАБУ-Кавказ» зыфиорэр, Кавказ къэралыгъо биосфернэ заповедникеу Х.Г. Шапошниковым ыцэ зыхырэр ашт икъэшаклох. УФ-м президентскэ грантхэмкэ и Фонд, Адыгэим и Правительствэ, муниципальнэ гээспыкэ зиэ «Мыеекъопэ районным» иадминистрации ахэм ялэпэгъуштых.

Экологическе шлэнэгъэхэм яхгээхъон, тыкъэзыуцуухъэрэ дунаим фэгъесакъыгъенир, зеконым изегъеушъомбгъун

пшъэрэль шхъяаю юфтьхабзэм илхэр.

Зеконым, гэсэнэгъэм, тыкъэзыуцуухъэрэ дунаир къеухумэгъэнэм яхыгъэ организациихэм, социалнэ-экологие пшъэдэкъиж зыхыхэрэм ялтикохуу къэралыгъом итхэм ямызакъоу, Абхазыям, Азербайджан, Армением, Германием къарыкъихэрэри мыш къырагъэблагъэх.

Лъэныкъохуу фестивалым къыщаагъэлэгъоштхэр мыш фэдэх: «Чыюпсым икъеухумэн», «Экологическе гэсэнэ-

гъэр», «Шлэнэгъэ озыгъэгъотырэ зеконир», «Тыкъэзыуцуухъэрэ дунаим икъеухумэнкэ волонтер юфшиенним ихэхъонигъ» ыкли «Чыюпсым икъеукъаплехэм афесакъыгъенир».

Ионыгъом и 28-м фестивалым къыдыхэлтыгъэ юфтьхабзэхэр Дахьо щызэхащэштых, и 29-м Гъозэрэль щылладзэжыщ.

Мыш хэлэжэшт шьольырхэм ялтэгэгъую, шлэнэгъэ, культурнэ, спорт юфтьхабзэхэр жуугъэ щызэхащэштых, хэкым узэрэдэзеклон фаери къыщаагъэлэгъошт, къыщаотэшт.

«ЭКО-КАВКАЗ»

Адыгэя - 2019

Лъэныкъо зэмьлэужыгъохэмкэ тыкъэзыуцуухъэрэ дунаим, чыюпсым якъеухумэн укъязэреколлешъущтыр арагъэшт.

Хэбзэухъумаклохэм къаты

Зэхэфынхэр маклох

2019-рэ ильесим бэдзэогъум и 12-м чэцүм сыхъатыр 2-м автомобиль гьогоу «Мыеекъуапэ – Лэбапэ – Кореновск» зыфиорэм хуугъэ-шлэгъэ тхамыклагъо къитехъухъагь. «Лада Приорэм» ируль кэрысыгъэм скоростышо ыыгъэу гьогу напцэм ыут къашыхъэгъэ пкыгъом еутэкыгь. Автотранспортыр чыжьэу үүидзыгь ыкли ашт къыкъинагь.

Мы хуугъэ-шлэгъэм ыпкъ къикъикэ, машинэм исыгъэхэ Джэджэ районым щыщ кэлэ ныбжыкыищым шобж хылытэхэр атешагъэхэу сымэджэцшым нагъэсыгъэх. Ау, гухэкышиху нахь мышэми, охтэ тээкү тешлагъэу нэбгыритууд ядунаи ахъожьигь.

Полицием икулукъушлэхэм джырэ уахтэм зэхэфын юфхэр рагъеклохых. Мы хуугъэ-шлэгъэм рихыллагъэхэр щылехэмэ Мыеекъуапкэ телефон номерхэу 8 (8772) 59-64-00, 52-30-71, 8-967-308-00-07 ө 02-м шууакытеонэу хэбзэухъумаклохэр къышоджэх.

Зэрэфхэзьирхэр ауплъэктугъ

Машлом игъеклюсэн зэрэфхэзьирхэм фытегъэпсихъэгъэ егъэдэжэнэу зэхашагъэм хэлэжагъэх УФ-м ошэ-дэмьиш юфхэмкэ и Министерствэ Адыгэимкэ и Гээорышлаплэрэ республике полициемрэ якъулыкъушлэхэр.

Машло къызыхъукэ ар зэрэбгъэклюсечтимкэ, цыфхэр зэрэбгъэкощищхэмкэ ахэм заушштыжыгь. Юфтьхабзээр зыщыкъуагъээр ыпеклэ заводэу щитыгъэ «Точрадиомаш» илсэуалъэхэм ашыщ.

Зэфхэхысъижхэм къизэрагъэлэгъуагъэмкэ, юфтьхабзээр зэрифшэшьушэу зэхашагъэ, къулукъушлэхэм апашихъэ щитыгъэ пшъэрэлхэр зеклэ зэшшохыгъэхэ хуугъэ.

Ильэси 5 тыралъхъагь

Мыеекъопэ районым щыпсэурэ ильэс 65-рэ зыныбжь хуульфыгъэм ыльэныкъохэ къизэуахыгъэ уголовнэ юфым хыкумыр хэплъагь. Шапхъэхэр зэриукъуагъэм къыхэкэлэу гьогум къитехъухъэгъэ хуугъэ-шлэгъэм нэбгыритууд зэрэхэкюдагъэмкэ ар агъэмисэ.

Мы авариер 2018-рэ ильесим тыгъэгъазэм тигъогухэм ашыщ къитехъухъагь. Икъыб къэралыгъом къыщыдагъэгъэ автомоилим ируль кэрыс водителыр игъогу теки, гьогу напцэм тетгъэхэ ильэс 20 ыкли 24-рэ зыныбжь кэлаклэхэр тыриутигъэх. Шобж хыльзэу атешагъэхэм къахэкэлэу нэбгыритууд а чыплем ядунаи щахъожьигь. Лъэрсриклохэм затехъэ нэуж водителым зигъэбылтыжыгь.

Сыхват заулэ тешлагъэу машинэр зиер полицейскэхэм къаубытыгь. Зэрагъэунэфыгъэмкэ, а уахтэм хуульфыгъээр ешьогъагь.

Мыеекъопэ район хыкумыр уголовнэ юфым хэплъагь, водителым лажээ зэрилэд дыригъэштагь ыкли ильэси 5 хыапс тырилхъагь.

Зэнэкъокъум шыукъыхэ- лај!

Адыгэ Республиком юфшиеннырэ социалнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ социалнэ мэхъянэ зиэ проектхэм язэшюхын пэйх-хяацт субсидиехэр грант фэдэу афигъэшьошэнхэмкэ мыкомерческе организациехуу социалнэ юфтьхабзэхэм афигъэшьошынхъагъэхэр зэнэкъокъум хэлэжъэнхэу къыргъэблагъэх.

Цыфхэм ясоциалнэ фэлэшэхэм язэшшохын епхыгъэ проектышхохэу мы кыкъэлтыклохэр лъэныкъохэмкэ агъэцэкэлтхэм апэхувацт ахъщэр алэклэгъэхэгъэнир ары грантхэр ятыгъэнхэм къыдильтэрэр:

1) цыфхэм ясоциалнэ фэлэ-фашэхэр гъецкэлэгъэнхэр ыкли а лъэныкъомкэ 1э-пылэгъу ятыгъэнир;

2) обществэмкэ щынагъоу зекуаклэхэр, мыхъомышагъэхэр цыфхэм зэрэмынханхэм епхыгъэ юфтьхабзэхэр зэшшохыгъэнхэр;

3) цыфхэм япсауныгъэ къэхъумэгъэнир ыкли щылэклэ-псэукъа тэрээзир пропагандэ шыгъэнир;

4) шүүшлэнмрэ волонтерствэмрэ зэхэшгэхэнхэр ыкли ахэм 1элэгъу афэхуу гъэнир;

5) наукэмрэ гъэсэнгъэмрэ алъэныкъохэ юфыгъохэр зэшшохыгъэнхэр;

6) культурэмрэ искусствохэр япхыгъэ юфтьхабзэхэр гъецкэлэгъэнхэр;

7) Урысые Федерацием щыпсэурэ цыфхэм яздэ-патриот пүнүгъэ ыльэныкъохэ юф гъэнэфагъэхэр зэшшохыгъэнхэр;

8) цыф лъэпкъ зэфэшьхафхэу Урысые Федерацием щыпсэухэрээм язэдэлжэгъэнгъэ гъэптигэгъэнир, яшэн-хабзэхэр, якультурэ, абзэ къеу-хумэгъэнхэр.

Зэнэкъокъум хэлажээ зышшоигъохэм тхылтыгъэлэхээ өэлектрон шыкъэм тетэу лъэу тхылхэр мыш фэдэ чыплем агъэхынхэ альэклюшт: къ. Мыеекъуапэ, ур. Советскэр, 176-рэ, Адыгэ Республиком юфшиеннырэ социалнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ, каб. 36-р.

2019-рэ ильесим шышхъэум и 29-м нэс лъэу тхылхэр аштэштых.

Нахь игъэклотыгъэу къэбар къызэлхахъэ зышшоигъохэр мыш фэдэ телефонымкэ терэх: 8(8772) 52-13-30.

Мыекъопэ авиационнэ-спорт клубыр загъэпсыгъэр

Тарихъ гъогу бай къыкъугъ

Авиациер ыкъи уашъор сидигъуи цыфхэм агуки ашхъэкъи амыгъэшэгъон, зытэпимыщэнхэ альэкъыщтэп. Ошъогур къэзыбыыхъэрэ къухъэлъатэхэр, планерхэр ошьуапщэхэм ахильасэхэу зытльэгъухъкъе, къэмълъэгъожыфэхэ тальэпльэ. Зыми ымыушэтыгъэ чыпэхэм уахээзыщэрэ быбын сэнэхъатыр зэ зыуплъэкугъэм егъашэм чидзыжышьурэп.

Советскэ Союзым и Лыхъужъэу Михаил Громовым ыцэ зыхъыре Мыекъопэ авиационнэ-спорт клубым ильэс 85-рэ тарихъ гъогоу къыкъугъэм планерист ыкъи парашютист нэбгыришээ пчъагъэ къытэхъазырыгъ. Нахъ тэрээзу къэплон зыхъукъе, заор къемыжъээзээ аэроклубым къичитупщыгъэх летчик нэбгыре 600, авиааспециалист 1200-рэ, парашютист 300, авиаамодельнэ спортымкъе инструктори 120-рэ, инструктор-летчик 20.

Хэгъэгу зэошхом ильэхъан ахэм щытху хэлъэу тихэгъэгу къаухъумагь. Зэо ужми бэмэ къэралыгъом и Уэшыгъэ Klyuchchэхэм къулыкъур ащахыгъ, хэгъэгүр зыпкъ иуцожынны ыкъи иэкономикэ зыкъегъээтийнээним ялахъышу халхъагъ.

Мэфэкъим илэгъэлэу Мыекъопэ авиационнэ-спорт клубым илашэу Евгений Антошкиным зыгудгъэлгээгъ ыкъи фэдгъээзээгъе уччэхэм яджэуапхэр игуапэу къытитыжыгъэх.

— Постэури къыншежьягъэр 1934-рэ ильэсхэм агузэгү, — пэублэм аш къытфёуатэ, — дунаим щызэлъашэштэгъэх летчикэу, Советскэ Союзым и Лыхъужъэу Михаил Громовыр Шаачъэ зытгъэлэсэфызэ, зы мотор зэртэ къухъэлъатэхъэ Мыекъуапэ къэбэгъягъагь. Кавказым икъушхъэтхэр къизэ-личи къызэтысым, лъэшэу чыопсым идхагъэ ыту рихыгъы, «Мыш авиационнэ клуб итышт» ыогъягъ. Лыхъужъ-летчикым къалэм иобщественность нэгшую пэгъокыгъагь.

Нэужум шэкъогу мазэм «Пушкинскэ народнэ Ун» зыфоощтыгъэм партийнэ, советскэ, комсомольскэ органхэм ялыкъохэм щыягъээ зэхахъэм аэрэ аэроклуб Мыекъуапэ къышызэуахынэу щырахъухъэ ыкъи Громовым ыцэ фаяусынмкъе Изын къылахы. Лыхъужъир къезгъы ыкъи къухъэлъатэу «У-2»-у къызэрыбыгъягъээр шуухафтынэу клубым къыреты.

Джащ щыреягъажэ моторнэ авиацием Мыекъуапэ зыщи-шъомбгъунэу. Комсомольце нэбгыре 29-мэ аэрэ клубым зыхатхагь. Ахэм якъелэгъэдэжагь летчик-инструкторэу Василий Буяновыр.

Аэроклубыр ныбжыкъэхэм зэлъашэнэм ялахъышу халхъагъ комсомолым икъэлэ комитет иа 1-рэ секретарэу Хягъур Анзаур ыкъи ия 2-рэ секретарэу Степан Лоза. Хягъур Анзаур ежь ышхъэкъе аэроклубым чахыи дээюу Ѣеджагь, а Ѣысэмкъе нэбгыришээ пчъагъэ зылищаагь.

— Авиационнэ спорт лъэпхэмкъе клубхэр зэхашгъягъ, — къеуатэ Евгений Антошкиным. — Ахэм ахэт спортсменхэр СССР-м ыкъи Урысыем ячемпионатхэм, дунээ зэнэкъо-къухэм ахэлжээштэгъэх. Аш фэдээр зыцэ къеслон слъэкъи-щихэм ашыщыгъ А.Г. Соколовыр — аэрэ планеристхэу метрэ мини 8-м ехъу лъэгаплэм нэснгъэхэм ашыщ, В. И. Якшовыр — парашютнэ спортымкъе дунээ ыкъи европейскэ зэнэкъохъэм пчъагъэрэ ячемпион, парашютнэ къепкъэхыннымкъе (гъо-

гогу 10000-м ехъу) дунаимкъе рекордыр пчъагъэрэ изыгъэкъу-гъэхэм ашыщ. Ахэм квакъэлъы-къогъе лъэлжхэри ауж къинагъэхэп: Игорь Потапкиным паро-планэрнэ спортымкъе дунаим ичемпион щытхуцээр къыфагъэшьошагь.

Мыекъопэ авиационнэ-спорт клубым итарихъ гъогу бай урь-пльэжъэу, непэрэ мафэм зебгъяпшэкъе, гур цыкъу мэхъу. Къэралыгъом щыкъогъе зэхъо-къынгъэхэм апкъ къикъыкъе мыш илофшэн зэпүүгъохэр фэхъуягъэх. 1996-рэ ильэсэм мыкъоммерческэ организацэе хуягъэ. 2004-рэ ильэсэм илофшэн къызэтырагъэуцогъягъ. Нэужум Краснодар аэроклубын епхыгъэу тэлкүрэ щытгъэ. 2011-рэ ильэсэм ДОСААФ-м илашэу Барцо Тимуррэ нахьижъхэм я Советэрэ унашъо аши, икъэри-къеу клубыр зэхашжэгъыгъ.

— Джашыгъум быбын юфыр едгъэжкъынэу техникэу Ан-2-р къытатыжы, — къеуатэ сиғушигъэгъу, — ау къухъэлъатэм зи игъусагъэп. Сэ сапэ аэроклубым ипэщаагъэу Юрий Сол-

датовыр юфыгъохэм язэшшохын бэрэ үүж итыгъ, хэкъипэхэм альыхъу. Сэри сиқызытхъагъэр ильэсийн хуягъэ, джа юфыгъо дэдэхэм салыklагь. Ежь-ежырэу авиационнэ-спорт клубым зыгъыжышьун амал илэп, мыкъоммерческэ общественне организацэе тызэрэштэйн фэшл къэралыгъор къыддеэшьурэп. Адыгэ Республикаэм и

непэ ильэс 85-рэ мэхъу

епшылэшт гъэцэкіэжынүүс сомэ миллиони 5 пэхүнчт. Зы күххэльтэрээр аар зэрээзэрэшэрэ Вильга-5-рэ ти. Амал икъу зэрээшүүмийн пае тиофшиэн зэрифшүүшүүшээ зэхэтшэшүүрэп.

Непэ дунаим иполитическе зытет кызыдэппытэктэй, зэрэ ДОСААФ-у ашт епхыгэе авиацоннэ организациехем зыкъягъээтыжыгъэнам иофыгъо къяуу. Сыда пломэ ныбжыкъэхэм ядзэ-патриотическэ пүнүгъэ ахэм занкэу яхыгъ. Къэралыгъоми зыкъягъэгъу-нэжынүүм зиахышын хэзэлт-хъащхэр ныбжыкъэхэр ары. Еджап!хэм ащарагтэгъотырэ пүнүгъэ-гъесэнгъэ закъор

икъурэп, ятехническе творчествэ хэхьоныгъэ ышышүүрэп. Джаш пае Адыгэ Республикаеми авиационнэ организацие итынр ишыкъагь.

— Сыд тикинми, мы уахтэм зынж титир тызэрэштээр ядгээлэгъуныр, тоф тшэ зэрэтшо-игтэр ыкъи аш шуягъеу пылтыр ядгээштэнэр ары, — elo Евгений Антошкин. — Ильэсичмэдээ къулукъум фэорыштэрэе программэ «ВУС-100д» зы-фиорэм тыхэлэжьагь, кэлэцыкъу гупчэр тилэптигъоу авиацоннэ кружок тиагь. Парашютнэ спортымкэ Адыгэ Республикаем, Краснодар краим яныбжыкъэхэм азыфагу зэнэ-къокъухэр щыредгэлкокъыгъэх. Планернэ спортымкэ зыгорэ ядгээштэнэр хүрэп, сыда пломэ планерхэр быйнхэм фэш ашын.

Ныбжыкъэхэм япатриотическэ пүнүгъэктэй иофхъабзэу зэхишхэрэм Мыекъопэ авиацоннэ-спорт клубын Краснодар краим и Лебапе, Курганинскэ, Ермэлхъэблэ районхэм зэпхынгъэ адьриу кыххегэлажьэх. Авиационнэ мэфекъе «Первый шаг в небо» зыфиорэм ишгуагъэ ныбжыкъабэ ошьогум дэбийзенхэ альээгъыгь.

Шышхъэум и 17-м сихватыр 9-м кыщегъэжьагъэ 19.00-м

нэс Мыекъопэ районим ит күтүрэу Октябрьскэм фестивалышо щыкъошт. Урсын федерацис иавиацие и Мафэ ыкъи Мыекъопэ авиационнэ-спорт клубыр ильэс 85-рэ зэрэхъурэм аар афэгъэхыгъэшт.

Иофхъабзэм кыдыхэльтигъэх Адыгейим ипарашютнэ ыкъи иавиацие псынкэ спортухэмкэ лепэлсэхэм якъээлэгъонхэр. Джаш фэдэу АРОО-у «Клуб службного собаководства — ДОСААФ России» зыфиорэм, Мыекъопэ авиацоннэ клубы, бэнэнымкэ федерацис, дээ-патриотическэ объединенихем ыкъи юнармейцэхэм яотрядхэм ялтылохэр хэлэжьэштых.

Ижырэ къэлэ цэрийоу Велико-Тырново уикэу автомо-билькэ сихатиту горэм узыкъою, поэупл цыкъоу Стрелец унэсэн пльэкъыншт. Ау аш хялэ-балыкъ шуялае кыпэкъи, сыда пломэ зэрэцфыкъум ыкъи цыфу щыпсурэр зэрэмакъэм, нэбгырэ минипл фэдиз, кынхээ Болгарием иадминистративнэ картэ аар ибгэйтэн пльэкъынштэп, зы точка цыкъу нынэл кызэрэгъэлэгъуагь. Ау непэ Стрелец балкан къэралыгъом зэкъами дэгъо щашэ хүгъэ: 1937-рэ ильэсийм Болгарием и Лыхъужь хүшт Стефан Черткозовыр аш кышыкъу. Хэгъэгум итарих инэхкобуу анах шлагъохэм зыкъи ахханын аш, енгүягьо, ынэтгээ итхэгъягъэ.

Кавказ заом ильэхъан зитарих чыгужу егъээгъэ тоф къэзэгынэн фаеу хүгъэгъэ ветеранхэр сидигъуяян энэл-тэгъурагъэхэрэп. Адыгейим и ДОСААФ ильэс 90-рэ зэхъуми ахэр кырагтэблэгъагъэх ыкъи юбилейн медальхэр аратыгъэх. Ежь ветеранхэри лэшшуя къакъотых, сид фэдерэе егъэжып! ашынчмы, ишкъи-гээ гэсэпэтигъэхэр къафашых. Щысэшоу къэпхын пльэкъыншт 1988-рэ ильэсийм ыпэкъэ аэро-клубын ипащэштагъэ Юрий Крымовыр. Клубыр ылтэе туюонымкэ, зэлъашэнэмын бэшыгъэхэр. Аэродромын дэт псуялхэр, зэкл пломи хүнен, ары языгъэшыгъэхэр. Джыри непэ Крымовыр клубын инеуштэ мафэ ыгъэгумэхэрэм ашын.

Советске Союзым и Лыхъужьи Михаил Громовым ыцэ зыхырэ Мыекъопэ авиацоннэ-спорт клубын иблэгъэгъэ щытхуя кыгъээжынүүм, ти-ныбжыкъэхэм ядзэ-патриотическэ пүнүгъэ лягъэкъотэнэм иамал яэнэм къэралыгъо парщэхэм анаэ тყардзэнэм ти-щэгүгъы. Ямэфекъе тигуя кыд-деу тафэгушо!

ІШШЫНЭ Сусан.
Сурэтхэр ішшынэ Аслан
тырихыгъэх.

Еджап!эр кызыгүхим Стефан пшыдэкъыжин юн зыхэль врач сэнхэхатыр кыххигъы, Болгарием иеджэлэхэр анах инхэм ашынчым — Къэралыгъо медицинэ институтэу Софие дэтим дипломыр кызырытагъыгъэ ыкъи доктор хүгъэ. Кызыгүхим селом тоф щишэу ригъэжьагь, цэрийо хууным къэнэц! щытагъэ, ау хэгъэгум исымэджэш анах инхэм ыкъи анахыгъхэм ашынчум Велико-Тырново дэтим аар рагъэблэгъагь. Исаэнхаткэ гэхъэгъэ инхэр ышынхэ зэрильжынштим, нахь лягэу зэрэдэкъоштим гу лятаэгъагь.

... 1963-рэ ильэсийм шышхъэум и 15-м ильэс 26-рэ зынхыгъэ Тэшхур медицинэ конференцие Велико-Тырново щыкъуагъэм къикъыжызэ, күшхэльэ гоуя къэгээзап! автобусу зерэсигъэм псынкэ дэдэу итогу темитэу ыпэкъэ къачэштагъэ хыльзэшээ машинэр къеутэгъагь. Нэбгырэ 50

Лъэпкъым и Лыхъужь

Ильэс 30 фэдиз хүгъэу Болгарием щыпсэухэрэм доктору Стефан Черткозовым зэрихъэгъэ лыхъужынсын-гъэр шышхъэум и 15-м хагъунэфыкъы. Исаэнхьат зэрэфшынкъэр иблэнагъэкэ аш кыгъэлэгъуагь. Шансыгъэ Тэшхур лакъом къыххыгъэхэу къалэу Шъачэрэ Тлонсэ районымрэ ашыпсэухэрэм рыгушихээз а мафэр хагъунэфыкъы.

Варнэрэ медицинэ институтхэу адэтхэм яеджэлэ аудиториехем аш ыцэ афаусыгъ, кызыгүхим чылгэ Стрелец, джащ фэдэу Велико-Тырново, Софие культурэм и Унэу адэтхэм аш ыцэлкэ ядгажэх, саугэхэр ыкъи шлэжхэлмбүхэр кыфызэуахыгъэх.

Болгарием медицинэм иофышэ и Мафэ шышхъэум и 15-м — Черткозовым зыфэдэ къэмхыгъэ зыышызэрихъэгъэ мафэм щыха-гъунэфыкъы. А мафэм врачхэу сэнхэхатым нахь фэшьынкъэхэу, чылгэ зэжку ифагъэхэм якъэ-гъэнхжынкэ зыышхамысыгъыгъэхэм, «Чылгэ пльырхэм» ашыгъэхэу зипшьэрьлэгъэзэцакъээз фэхыгъэхэм тын гъэнэфагъэхэр афагъэшүүшэш.

1963-рэ ильэсий, Черткозовыр дунаим зехижым үүж, Велико-Тырново дэт сымэджэштим — отделение 24-рэ зилэм, нэбгырэ 700 фэдиз зыщылажъэрэм лыхъужын ыцэ фаусыгъ. Бэ-мышэу а іэзап!эр кызыззэуахыгъэр ильэс 150-рэ зыщыху-рэм ехъул!эр Стефан джэрэ саугэхэр фагъэуцугъ. Ильэс къэс шышхъэум и 15-м чылгэ медицинэ колпеджыр къэзыху-хэрэм зэлъашэрэ ячылгээтийн исагъэтэу «Цыфхэм сакынэфызэ систыгъ!» зытэхагъэм Гиппократ итхээльянэ кыщао, лэлэктэ мэфекъхэр, хэгъэгум ишыншо ылтэгъуагь, ау укышэштагъигъ, шэхэу зэрэтхэкъижынштэри кыгүрүүштэгъигъ...

Болгарием имызакъо, Стефан Черткозовым цыфхэм кызыззэрихъэгъэр зэрэдэнауэу псынкэ щызэлъашагь, ежь ёшхъэ зыгупшысэу зэрихъэгъэ лыхъужынгъэр лъэшшу агъэшэгъуагь. Хэгъэгум ипащэхэм ыкъи цыфхэм кыгъээзэхэм блэнагъэу аш зрихагъэм пас лъягъуатэу ын зэрэфашырэмрэ зэрэф-разэхэрэмрэ ышынхатэу «Болгарием и лыхъужь» зыфиорэ цэр кыфагъэшшошагь, Софиэрэ

НЫБЭ Аззор.

Дэбийзенхэ альээгъыгь.

Шышхъэум и 17-м сихватыр 9-м кыщегъэжьагъэ 19.00-м

ДЫШЬЭ КІЭН

Дэн-бзэныр, дышьэидэныр, хъэныр, хэдыхыныр – а зэпстэур адигэ пшъаштэхэм, адигэ бзыльфыгэхэм ялэпэлэсэнэгъэ щыщыг. Непэрэ уахтэм ахэм тлэкүү апэчыжье тыхуугъэми, афэкъулэе лэпэласэхэр джыри къытхэнэжыгъэх. Цурмыт Рузанэрэ Боджэкьо Бэлэрэ ахэм ашыших.

БОДЖЭКЬО Бэл.

Зигугүй къэсшыгъе йөлдөлжэхэд зыфеджагъэхэм ямыльтыгытгээ Тхъэм къахильхъэгъе сэнауущыгъэр агъэкюодыгъэп. Адыгэ лъэпкэ шъуашхэм ядын ящыгэнэгъе фагъэшьошагъ. Гүшүйэм пае, Цурмыт Рузанэ адыгэ шъуашхэм яшын ильэс 11 хъугъе зыпытлыр. Салон илэү адэлажье. Адыгэ къэралыгъо университетыр къызеехым, зыфеджэгъе къэлэгъэдже сэнэхьатым зы мафи IoF ришлэнэу хъугъэп. Ицыкгульюм щегъэжьагъэу ыгу къыщуущыгъе сэнауущыгъем фэшьыпкъагъ, илэпээснэыгъе хигъахъозэ дэн-бзээним ишьыпкъэу зыфигъэсагъ, джыреспубликэм Ѣылсэухэрэм ямызакъо, ишьуашхэр адигэхэр зэрыс йэкйыб къэралхэмийн анэсчыг.

Цурмыт Рузан: «Тыркуем нысы джэнэ пчыагъэ язгъещагъ. Еджаалэр къэзыухыгъэ пшъашхэху Дубай щылсэухэрэр кыкъэлльэухи адыгэ шуашхэрэр афесыдыгъагъаэх. Пшъашхэжыгъеху ежхэм яхэушхъафыкыгъэ мэфэк! мафхэм адыгэ шуашэр къыхэзыху зыщызыльхэрэм адыгэ культурэм хэхъоныгъашху фашы!»

Боджэкъо Бэлэ экономист сэнхэхьатай кыншэхьагь, алшъэрэ гэсэнгыгэ ил, ау ыгүү, ылсны зынфашаага юфым – алтын

ыпсىзыфэштэгээ тофым — адьгэ шууашэм ишын — зыртыгээ тээв тоф ишэл. Рузан игүүсээ тээвэлээгээ, зэнэхокъюу зэфашхяафхам ахэлажь. Тээвэлээгээ, зэнэхокъюу зэфашхяафхам ахэлажь.

пэласэхэм зэньбджэгүүнгээ азыфагу ил्यэу, цыхье зэфашлэу, лыйтэнэгъэ зэфырялэу зэдэлжэх.

Боджекъо Бэл: «Ныбжы-кълхэм жыуѓьеу къахэхъягъеу экономист, юрист сэнэхъятым феджэх. Мыш фэдэ сэнэхъятеу тэ тыгукъ къыхэтхыгъэм — дэн-бзэнэм — теукъитыхъэх, ашлакъызыэрлыкъ. Обществэм тэубыты, тельхъэ. Ау мыш ыльапсэ куу — генетическе кодэу тхэль, «лъым къыидакло» зыфалорэм фэд, утеукъитыхъанэу щытэп, узкэлэтигълэжээ уисэннаущигъэ хэбгъэхъон, ынэлэсэм ишапхъэхэр къызлэкэлбгъэхъанхэ фае. Мир лъепкъ культурэм, адигэм ихъарзынэц, идыши э къэн занкъеу яхыгъ. Ар къыдгурьозэ тыдэлэжъэн фае. Мары сэри экономист сэнэхъятым сыйфеджагъ, ау lof рысшлагъэп. Си-щылэннигъэ гъогу адигэ шъуашэм ишын елхыгъа хъуѓьэ».

Яңеләсәнныңгъэкі шәпхъездынәфғаъэмә анэсыгъәхәу, ацә paloy Цурмыт Рузанэрә Боджекъо Бәләрә республикам дәгъью щызылъашләх. Ныбжыклиәх, чъепхыгъәх, ушәтып! Эзәфешъяфхәм апхырыкыгъәх. Щызынгъәм ыкли шу атъегүрә сэнәхъатым еплтык! Гъенәфагъәхәр афыряләх. Ягупшиасак! Эльәпсә куоу иләр лъәпкъ зе-хашләм, лъәпкъ пүнүнгъәм афә-клохы!

Цурмыт Рузан: «Синэнэжъ янэжъ ишхьатехъ ыккы итыжъын бгырыпх сэ кысыенэсъыхынгъэх Пашэлгыу аныбжъ

сэркіэ пкығытъо лъапіех, спсэ щыщых. Лъэпкъ шлэжкыр фэдэ унэгъо, ліекъо пкығытъохэр арых кызыщежъэрэр. Лъэпкъ тхыпхъэр дгъэкіодырэп, мары сишуа-шхэм тхъэпиц зэгуакіэр ахэ-сэдыкіы, бжъэкъо къэгъещыгъэ-мэ афэдэ тхыпхъэр бэу сэ-гъефедэх. Ахэр тикультурэ инэпэеплых, тичыонц идэхагъе къагъешыпкъэжбы, тишъуашэ адыгэ дунаир къеши».

Боджэ́ко Бэл: «Бзыльфы-
гъэй дэн-бзээнм пыххэрэм ишэн
зэблехүү. Мыш нэмык дунай
ухеши. Пшьешэжьыер ехъыжьа-
гъэмэ, ишэн псынкэмэ, дэним
кыргъяасэштыгъэ. Ахэр пэсэрэ
адыгэмэ кыздыхалтыгъэштыгъэ,
плунгъэм пстэури кыргъягуң-
штыгъэ. Гъесэнгъэм куц! Илагь!
Шьюашэм итарихъ гъогу тывлып-
лъэмэ, Кавказым ис цыф-
лъэпкъхэм щигынкіе зэршата-
гъэм бэмэ уарегъэгупшисэ.
Пкырапкынэ хэмийтэу, пкьым
дахэу къеклоу, псыххагъэ уехьу-
лэу, адигэм ижъи, джыри —
тишьуашэ фэдэ бъотыштэп.

Адыгээм иакъыли, ишхьини, ишхъІэнхыги зэгъзэфагъа ѿ щытыгъ. Ліешхъэхум кхаяхкъыгъэ шхэнхыгъэр ыгъэгъощагъэп».

Цурмыт Рузанэрэ Боджекъо Бэлэрэ лъэпкъ Іофиғъомэ чанэу ахэлэжъэрэ пэрытих. Зэнэ-къокъу ыкъи къэгъэлзэгъон зэфшхъяфхэу Москва, Бытырбыиф, Налщык, Щэрджецкъалэ аашкъуагъэхэм ащиIэнхэу яна-сып къыхыгъ. Лъэпкъыр зыгъэдахэрэ, ымакъэ чыжъау зыгъэ-

Цурмыт Рузан: «Санкт-Петербург тызэрэкъогъагъэр лъэгэпэлэ ин сферхъугъ. Адыгэу щыпсэухэрэм ямызакъо, нэмыкль эпкъеху дэсхэмий лъэшэу ташъогъешшэгъоныгъ. Къытэкъялал эштигъэх, къыткъеупчайштигъэх, тишуашхэр агу риҳыщтигъэх, тишшагъэхэр зэаплыхъэштигъэх. Уасэ къызэрэтифашырэм гу лъитигъэтагъ. Тильэпкъ күлтүрэ урыгэгэнэу шэпхъэ лъагэмэ адештэ. Зыгорэм тызыкъоклэ такъызэрэхэшчамка, ал энэ нафа къауму».

Боджекъо Бэл: «Тинасын къехъы Рузанэрэ сэрыре тызгыусэнэу, гъогу тыздыртхъанэу. Этно-эрата зэнкъоукым Москва тышыхэлэжьеягъарь. Нэмэйкхэм

ЦУРМЫТ Рузан

зябгъэпшэнэыр, лъэпкь штуашэхэр зыдыгъэ шыныпкъэхэм заалбгъэклэнэыр, ахэм дахэкіе уянекъоукъунэры зымыласэ шылэп».

Цурмыт Рузан фэдэу лъэпкь Испэлласэхэм Адыгэ телевидением ипроект зэфэшьхахфэр къягэбайгъэх. Ахэр зыхэлжээгъэ къэтынхэр хъарзынэцшым изы дышье Iахьэу хэуцуагъэх. Джаш фэдэу адыгэ культурем имафэхэу гъэрекло тишольтыр щыкlyаагъэхэм мэфэкл концертэу щызэхашгъягъэм дэлжэжэгъэ творческе объединениеу «Ошъадэм» ипащэу Едыдж Викторие къэшто гъэшIэгъон щигъэуцуугъагь. Ныхэм ясабийхэм лъэпкь шуульэгъур ахальхан зэральэкъицтыр къуушыхатэу, адыгэ шууашхэр ашыгъэу ныхэмрэ ахэм ясабийхэмрэ сценэм къытырилжэхъягъягъах

сценам кызырын вожвостын. А къэгъэльгъоным Цурмыт Рузан ишъэо нахыжьэу Са-сыр игүсэу хэлжээнэу хувьгээ.

Цурмыт Рузан: «Сэ сценэм сицыкүгъом щегъэжьагьэу си-тетыг. Едыдж Викторие сиклэ-лэгъэджагь. Проектым сиыхэ-лэжээнэу сзыре гэблагьэм льэшэу сигуапэ хувьгээ. Сишьао цые зэрийэр, ар зэрэшьсльэрээр

гъэунэфыгъэнхэм пае ахэр ишы-

Шыгуу къэтэгъэккыжбы опера-
торым шүүзэрэфтиеощтыр: гъэ-
псэфигьо мафэ имылэу пчэдыхжым сыхъатыр 7-м
къыщегъэжьагъэу пчыхъэм сыхъатыр 12-м нэс; тел.:
8-800-707-05-08 ыкы 8(8772) 21-06-00

**Пшъэдэкъыжъэу ыхырэмкъэ гъунепкъэ гъэн-
фагъэ зиэ обществэу «ЭкоЦентрэм» и Адыгэ
къутама ипрес-къульсыку**

Мафэ къэс шъукъитеон шъульэкъышт

«Кол-гупчәкі» заджәхәрәм и операторхәм бәдзэогы мазәм кырықтоң Адыгеим щың нәб-гыре мини 3,5-м ехүз къафытеуагъ. Нахыбыәрәм-кіз Адыгеим щыпсәүхәрәр зығъетумәкіхә къызыкізепчәхәрәр фәлә-фашихәм ауасе икіәрыкізәу къафальтәжынымрә пыздазфәхәм яшүшынкіз графикуамра ары.

«Линие плъыркі» заджэхэрэм пшъерьыль шъхъаэү илэр пыдзэфэ пытэхэм ядэщынкэ фэло-фашихэр нахьышлуу афагъяцакэнхэр ары. Гулчам шъукыр

төомэ, уасэхэм афэгъэхыгъэ къэбарыр къызлэккэжку-
гъехъан, регион операторым илофшлэнккэ игьюу шь-
льэгъухэрэр, Ѣыклагъэу къыхажкугъэшхэрэр къишьу-
[истикши] ша угл сийн шт.

Спортымкэ щылэх

Псышопэ районным физкультурникам и Мафэ ижэктотыгэу щихагъеунэфыкыгь. Ветеранхэу спортым гъехъагъэхэр щызышыгъэхэр, ахэм щысэ атезыхыре ныбжыкэхэр мэфэкі зэхэхъэшхом щагъашуагъэх.

— Галина Нестерова студентахэм азыфагу дзюдомкэ дунаим ичемпионат тектоныгэе кыышыдээхыгээм тыфегушо!

— Адыгэ къералыгэ кэлээгъэдже институтыщтыгэу университет хъужыгээм ильэсэйбэрэ хэбзэшү щырялаг — ашшэрэ еджаплэм икъогупэ пэпч ашызэхахыгээ радиомкэ мыш щеджэхэрээм ягъехъагъэхэр, яльзагаплэм къалатэштыгэх. Къэбар гушуагъор институтым, етланэ Мыеекъуапэ псынкэуа къашекъокшыгъэ. «Дышъемэрэ» къэбарымрэ якъэкъуаплэ щытыгъэхэр Кобл Якубэ зэхищэгэе еджаплэу самбэмрэ дзюдомрэ зыщафагъасэштыгъэхэр, зэрэдунаеу зыцэ үгъэр ары.

Нэужым Нестеровам итеклонгэе гъэзэтхэм къатхыжыг: 1988-рэ ильэсэй Тбилиси щыкъогэ дунэе зэнэкъокум иалырэгъу Псышопэ районным къышыхуугээ бзыльфыгээм зэлукэлэйтфимэ зэклэтийтэу тектоныгэе къашыдихыг, кэу-

бзыльфыгээм СССР-м дунэе класс зиэ имастерыцээр къыфагъэшшошаг — аш нахь лягэ къералыгэ спортымкэ щылэп — юки къералыгэом ильэпкэ командэ шхъаалэ чылпэ щыфыхахыг. Нэужым аш нэмикэ гъехъагъэхэри ѿшыгъэх, лъэгэпээ зэфэшхъафхэмкэ зэнэкъокухэм чылпэхэр къашидихыгэх, ау ильэс щэкытм къехъукэ узэкэлэбэжкэе къидихыгээ медалыр исэнхэхаткэ анах мэхъанэ зиэ щыт.

Ашшэрэ еджаплэр къызеухым АКъУ-м физичесэ культурэмрэ дзюдомрэкэ и Институт спортивнэ бэнэнымкэ икафедрэ ильэсирэ юф щишлаг, зыгъасэштыгэу, 2000-рэ ильэсэй къышыублаягэу 2003-м нэс Урысъем дзюдомкэ ибзыльфыгэе команда итренер шхъаалэ щытыгъэхэр Кобл Руслан шхъэгъусэ фэхъугъ юки ипсэуплэ гупсэ къыгъээжкыг.

Ишылэнгэе зэрэпсаоу аш спортым епхыг: олимпийскэ

Бъянэ Хъарун, Кобл Рэшыд, Галина Нестеровар.

пъэх, аш зыышыпилыщхэ чылпэ зэтегъэпсыхъагъэхэр къышызэуахыгъэх. ГТО-м ишапхъэхэм япхырыщиинкэ, спортымкэ Шъачэ ихэбзэшшохэр лъигъээжкотэгъэнхэмкэ Нестеровами, аш игуашэштэхэм зэшшуахыр бэ.

Лээжухэм язэдэлжээнгэе ылтапсэу ильэс къэс район мэфэкхэу физкультурникам и Мафэ фэгъэхыгъэхэр зэхажэх. Лъэпкэ культурэхэм я Гупчэ къыпэууль чынальэм физкультурэм иветеранхэр, спортивнэ еджаплэхэм ятренер-кэлээгъэдже перитхэр, ныбжыкэхэр къышызэрэугох, егъэджэнхэр, къэгъэлэгъонхэр щырагъэкокых. «Мы мафэм тызээгъакэ, тызэргэхъугох, титектоныгэхэр, тильзагаплэхэр къыхытэгъэшчих, тигумэкигъохэм татырэгэгүүшүэ, — къыхегъэшчих Галина Нестеровам. — Спортымкэ анах дэгъухэми тызэраразэр ятлон амал къытэты».

Блэкигэе ильэсхэм испортсмен анах дэгъухэр, къыткэхъуухэрээр зыгъасэхэу, ашкэ гъехъагъэ зышигъэхэр ашээгэх, район администрацием ипащхэр, Къэлэ Зэлукэм идепутатхэр ахэм афэгушох. Къэгъагъэхэмрэ шуухъафтынхэмрэ бэ мэхъух. Мы ильэсэй юфэу ѿшлагъэм

пае муниципальнэ посэуплэм ипащэ и Щытху тхыль къыратыг олимпийскэ резервым хэт я 4-рэ спорт еджаплэм щызьгъасэхэу Хъатх Мэдин. Шъачэ имэр ирэзэнгэе тхыль афагъэшшошаг мы еджаплэм ипащэ итуадзэхэр Шъхабэ Алинэрэ Анна Аникинамэрэ. Псышопэ районым ипащэ и Щытху тхыль къызэрэгъэхэм ашыщих Галина Нестеровар, олимпийскэ резервым хэт я 4-рэ спорт еджаплэм ипащэ, Пшызэ шольыр физичесэ культурэмрэ спортымрэкэ изаслуженэ юфшэу Хъатх Андзаур, олим-

Кобл Мэдин, Хъатх Андзаур, Тыу Рэшыд.

хым дунаим ичемпионкэу Францием щыщ Лоран Сионо теклохыг. Бзыльфыгээ дзюдом къералыгэом а лъэхъаным джыри зышишомбгүхъагъэп, арыш, Нестеровам «идышъе» Советскэ Союзымкэ аперэхэм ашыщыг юки тарихым хэхъагь. Аш ишуагъекэ тичыгогуу

резервымкэ еджаплэу N 4-м тренер-кэлээгъаджэу ильэсэй 10-рэ юф щишлаг, нэужым Псышопэ районым иадминистрации физичесэ культурэмрэ спортымрэкэ иотдел ипащэ хуугъэ. Мы юфшэнэм пшэдэкыгж ин пыль, районым спортымкэ гъехъагъэхэр ѿшы-

пийскэ резервымкэ я 6-рэ спортеджаплэм ипащэ, Пшызэ шольыр изаслуженэ кэлээгъаджэу Тыу (Ту) Рэшыд, тренер-кэлээгъаджэхэу Кобл Мэдин, Нэпсэу Рэмэзан, Къэшшэрэкэу (Кашароков) Анзор, Нэпсэу Юрэ.

Джащ фэдэу спортымрэ физкультурэмрэ алъэныкъокэ гъехъагъэу ялэхэм апае Псышопэ районым ипащэ афэгушуагъ спортымкэ ветеранхэу, тренерхэу, кэлээгъаджэхэу юки зэхэштакхэу Бъянэ Хъарунэ, Оганес Абелян, Станислав Митякинам, нэмикхэм. Спортым ильэныкъо зэфэшхъафхэм гъехъагъэхэр ашызышыгъэ ныбжыкэхэри мэфэкын къыщихаагъэшгъэх.

Хъэкэ гъешуагъэу мыш къырагъэблэгъагь олимпийскэ резервым хэт я 4-рэ спорт еджаплэм зэлъашлэрэ итренеру Кобл Рэшыдэ. Иофу ѿшыгъэхэрэлэшэгъэ спортсменыр гъехъэгъабэрэ лъэгэлабэрэм анэсыгь — СССР-м спортымкэ имастер, Урысъем дзюдомкэ изаслуженэ тренер, кэлээгъаджэ юфшэнэм иветеран, ау анахэу зэрылагэрэр ыгъэсагъэхэу спортышом хигъехъагъэхэр арых. Зыныбжь ильэс 80-м къехъуугъэ Кобл Рэшыдэ нэбгырэ пэпч юцэ ыгу къэкыжы.

— Рэшыд, хэта нэбгырабэу бгъэсагъэхэм ашэ итыр? — сэупчы сэ аш.

— Хэт? Галия Нестеровар арыба! — емыгушысэжжэу аш джэуап къетижы.

НЫБЭ Анзор.

Чыфэр хыкумым аригъэтыжыщ

Пыдзафэхэм ядэшын тэфэрэ ахьщэм итынкэ чыфэ зытельхэм джы хыкумым аригъэтыжыщ. Пшьэдэкыгж ѿшыгъэу ыхырэмкэ гъунэпкээ гъэнэфагъэ зиэ обществэу «ЭкоЦентр» зыфиорэр коммунальнэ фэло-фашэхэм атефэрэ ахьщэм итын зыщызыдзыхэрэм правовой лъэныкъомкэ щылэ шапхъэхэм атетэу адэзеклошт.

Адыгэим щыпсэухэрэм операторым иапэрэ квилтициехэр мэаэр ары къазлэкхагъэхэр. Мэзилбым къыкъоц зытын фаехэм япроцент 20-м фэдизэмэ зысоми атгъэп. Джы хыкумым юфым къыхэлэжжэцт, чыфэм имызакъо, теххуагъэри, еж хыкумым зэрихъэгэе юфыгъохэм атефагъэри ахэм арагъэштэжыщ.

Шыгу къэтэгъэжыжы: 2019-рэ ильэсэр къызихъэхъэм къышыублагъэу пыдзафэхэр коммунальнэ зытых, арыш, хэти аш тэфэрэ зытынр ишпээрэль. Мыш фэдээ офицсхэм якассэхэм, комиссияннэр хэмытэу, квитанцием артыр ашыштуун шуульэжыщт. Къ. Мыеекъуапэ, ур. Пионерскэр, 297-р юки ипсэуплэу Яблоновскэр, ур. Школьнэр 10/1-р; ПАО-у

ЭкоЦентр
региональный оператор по обращению с отходами

«Сбербанкам» икъутамэхэм, онлайнри зэрэхэтэу, ФГУП-у «Урысъем и Почтэ», ПАО-у «Почта Банк» зыфиорэм, ООО-у «МадиКом» икассэхэм юки нэмикхэм.

«ЭкоЦентр» зыфиорэм и Адыгэ къутамэ ипресс-къулькъу

Урысыем ибыракъ и Мафэ ипэгъокІэу

Хэгъэгум щагъэбыатэ

Урысыем ибыракъ ыныбжь ильэс 350-рэ зэрэхүрэм фэгъэхыгъэ зэлэпахырэ юфтхъабзэм Адыгэ Республикэм игвардайцэ ныбжыкІэхэр хэлажъэх.

Хэгъэгум ишъолъирхэм, чыпіе зыгъэорышижъыпэхэм япчагъякІэ 1500-м къехъухэу, зэлэпахырэ зэлжъэгъухэм буракъым итарих къашаатэ, яшленгъякІэ ашызэнэкъоху. Мэфишэм кын

клоц ныбжыкІэхэм зэхахъэхэм къараахыліэгъэ буракъхэр зы чыпіем къышагъэлъэгъоштых.

— Адыгэим икъалэхэр, районхэр юфтхъабзэм игъекъотыгъэу хэлажъэх, — къитиуагъ Урысы-

ем и «НыбжыкІэ Гвардие» икъутамэу Адыгэим щыіэм ипащэу, Мыеекъуапэ инароднэ депутатхэм я Совет идепутатэу Бэрзедж Аснет. — Шэлжъым, гъесэнгъэм, пүнгүгъэм яхыліэгъэ юфыгъоху

дгъецкіагъэхэр зэфэтэхысыжыхъих. Адыгэим икъалэхэм, районхэм ябыракъхэр Гупчэ штабэу Москва щыіэм фэтшээштих. Зэкэмни ябыракъхэр зы чыпіем щаэтихнхэшъ, нэпээпль сурэтхэр атырахыштых.

Адыгэ Республикэм ибыракъ жъогъо 12-р, щэзищир къыхэльдикъых. Дунайим тет адыгэхэр, республикэм щыіпсэурэ лъэпкхэр тибыракъ зэфещэх. Къэралыгъо гъэпсикІэ ийэу пытуу ыльэ туюгъэ Адыгэ Республикэм ибыракъ Москва щагъэбыатэшт. Адыгэ буракъым и Мафэ мэлыльфэгъу мазэм и 25-м ильэс къэс тиреспубликэ имызакъоу, тильэпкъэгъухэр зэрысхэ хэгъэгүхэм, Урысыем ишъолъирхэм игъекъотыгъэу ашагъэмэфкы.

Урысыем ибыракъ фэгъэхыгъэ юфтхъабзэр тихэгъэгу икъокыпІэ къышырагъэжъагъэу шъолъирхэм ашэкло. Шэуджэн, Джэдэж районхэм, Адыгэкъалэ, Мыеекъуапэ Урысыем ибыракъ имэфкіхэр ашызэхаагъэх, нэмыкІ районхэм мы мафэхэм ашэклох.

Шышхъэлум и 22-м Урысыем и Къэралыгъо буракъ фэгъэхыгъэ хэгъэгэу мэфэкъышор Москва щыклошт.

Сурэтным итхэр: Урысыем ибыракъ и Мафэ ипэгъокІэу Адыгэим щыклохъ зэхахъэм хэлжъагъэхэр.

Адыгэ джэгүхэр

Пчэгур къагъэдахэ

Мыеекъуапэ изыгъэпсэфынІэ парк мэфэкум адигэ джэгогу щыкІуагъэм Къыблэм, Темир Кавказым, Туркмением, Израиль, Иорданием, Адыгэим ирайонхэм, нэмыкІхэм къарыкІыгъэхэр хэлэжьсагъэх.

Республикэ общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэр», ансамблэу «Абрекхэр», Адыгэим иныбжыкІэ купеу лъэпк юфыгъохэм язехъан пыльыр джэгум зэхэшако фэхүгъэх. Адыгэ шюшээ зэклүжъыр зышигъэу Ериго Адам джэгур зеришагъ.

Адыгэ Республикэм инароднэ артистэу Мышэе Андзаур пынчэр ыгъэбэрэхэзагъ. Къэшъо орэдхуу къыригъэуагъэхэм ХъакІемиз Рустам, ТхъакІумэшэ Налбек, фэшхъафхэри къадежьыгузъх.

«Зэфакъ», «Зыгъэльят», «Исламый», «Удж» зыфалорэ къашохэм уяллынкэ гъэшгъононгъэ. Зэхэшако купым хэтэу ТхъакІумэшэ Налбек пчыхъе-

зэхахъэм осэ ин фишыгъ. Къэндзалхэр, урысхэр, нэмыкІ лъэпкхэр адигэ къашъом хилъесагъэхэу зэрэуджыгъэхэм агъэгүшугъагъ.

— Пшъериль шхъаалу тиэхэм ахэтэллытэ искуствэм ыбзакІэ лъэпкхэм язэфыщытыкІэхэм дгъэлтиэнхэр, адигэ шэн-хабзэхэр, тарихыр цыфхэм нахышлоу ядъешшэнэй, — къитиуагъ осэш купым хэтэу, республикэ общественне движениеу «Адыгэ Хасэр» итхьаматэу Лынышэкъо Рэмэзан. — НыбжыкІэхэр талэки зэхэтшэштих, шүшлагъэм, дэхгээ афэтпүштих.

Ериго Адам пчэгум къечэрэз, пшашъэр къыргэблагъэш, къашъом зырэгъэлти. Адыгэ саехэр зыщыгъхэ Кобэшычэ Дианэрэ Лафышь Миланэрэ пшээшъэхэзых. Ашдаклоу пчэгум къихъэзээ къэшъоним зыдаублакІэ, адигэ шуашэм идэхагъи, шэн-хабзэхэм язехъакІэ зэрэфэгъэсагъэхэри къагъэльягъо. Пкыр ишыгъэу къызыдэшъорэ калэм нэпльэгъукІэ зэ-

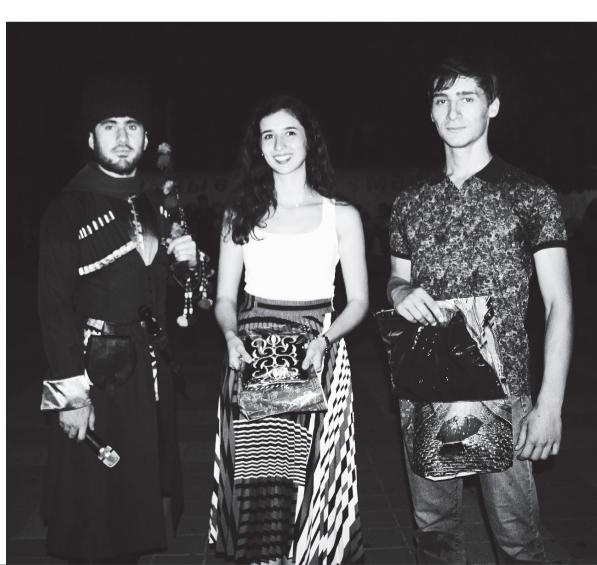
рэгүриорэм пчэгур къеъэдахэ.

Осмэн Айдэмыр, Хъупсэрыкъо Хьамид, Ордэлые Рауль, Къумпыл Тлахыр, Ишмахов Гаяз, Къохъужъ Азэ, фэшхъафхэри зэрэуджыгъэхэр гум риҳыгъягъэх.

Иорданием къинкъыгъэхэри дахэу къэшьуагъэх. Хъэлэштэ Руанэ пшээшэ ишыгъ. Къашъоу къышырэм пэпчэ лъэгъо дахэ щыпхыреши. Пшээшэ нальюм къеклоу шхъацыр етүпшэхыгъэу пчэгум зыщегъэчэрэгъу, шъабэу мэгушо. АдыгабзакІэ къызэрэгүшүйэрэм узыгэпшэ.

Пчэгум щууджы зышоигъо пшашъэхэр бэ мэхъух. Дахэу фэпагъэх, зэфнэгушохуу къэбархэр къызэфайлатэх. Чэзыур къызынэмисыгъэ пшээшэ къэшьуаклохэр зы чыпіе щытхэу орэдшытом дэуджых.

Джэгум еплъихэрэ пшашъэхэр къэшьохко купым хэмийтхуу гуклэ мэуджых, нэгушох. Ны-тыхэр зигусэхэри ахэтэльягъо. Цыклю дэдэхэр пчэгум къырагъэблагъэхэрэп, джэгум къыщагъашохэрэп. Хъатыяком ельэуугъэ шъэожывхэу ильэси 10 фэдиз зыныбжхэр къагъашохэрэп. Ари къыбгурыонэу щыт — адигэ хабзэу агъэуцугъэр пчэгум щызэрхэе.

Осэш купым ўцікІэ пчыхъэзэхахъэм икіух шлэнгъэлэжъэу, Адыгэ Хасэр и Хэсашхъэ хэтэу Къуекъо Асфар къэгүшүйагъ. Адыгэ джэгур дэгьюу зэращагъэу ылтыгатыгъ. Анах дахэу къэшьуагъэхэу къыхахыгъэхэ Хъэлэштэ Руанэрэ Хъаткъо Рэмэзанэрэ нэпээпль шуухафтынхэр аритыгъэх.

«Удж-хураакІэ» аухыгъэ джэгур шуукІэ тыгу къинэжыши, — къитиуагъ Израиль къикыгъэ Ацумыжк Налшык. — Кфар-Камэ зээзэжъимэ, Мыеекъуапэ щыслэгъуугъэ зэхахъэр тикъоджэхуэм къафэсцотэшт».

Шышхъэлум и 23-м къэлэ паркым щыклошт адигэ джэгур сыхъатыр 18.30-м аублэшт.

Сурэтхэр адигэ джэгум къыщитетхыгъэх.

Нэкіубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЪ Нурбай.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкъирэр: Адыгэ Республикэм лъэпк ЙофхэмкІэ, ІкІыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адигэрияэ зэпхынгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жууцэхэй иамалхэмкІэ и Комитет ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшийэр: 385000, къ. Мыеекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, Редакцием авторхэм къаихырэр А4-кІэ заджэхэрэх тхъапхэу зипчыагъэкІэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлээу, шрифтыр 12-м нахь цыкунэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэх тхъгъэхэр редакцием зэкегъэжъокъых. E-mail: adygoe@mail.ru

Зышаушихъатыгъэр: Урысые Федерацием хэутын ЙофхэмкІэ, телефон-радиокъятынхэмкІэ ыкІи зэлжыиэсъкІэ амалхэмкІэ и Министерстве и Темир-Кавказ чыпІэ гъэйорышапI, зэраушыхъатыгъэм номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зышаушихъатырэр ООО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыеекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗЭКІЭМКІИ пчыхъатыгъэр 4271 Индексхэр П 4326 П 3816 Зак. 2246

Хэутынм узшыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00 ЗышыкІэтхэгъэх уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шхъайзм ишшээрэлхэр зыгъэцакІэрэр Мэшлэйкъо С. А.

Пшъэдэжъыкъ зыхыырэ секретарыр ЖакІэмыкъо А. З.